

ประสิทธิภาพการควบคุมภายในที่ส่งผลต่อการดำเนินงาน
ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย: บทบาทของวัฒนธรรมองค์กร
The Effectiveness of Internal Control on the Performance of Private
Higher Education Institutions in Thailand:
The Role of Organizational Culture

นันธิชา ปัจจัยโย¹ อุษณา แจ้งคล้อย²
Nunticha Pudjaiyo¹ Usana Jangkloy²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อทดสอบปัจจัยวัฒนธรรมองค์กรที่มีผลต่อประสิทธิภาพการควบคุมภายในของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย (2) เพื่อทดสอบปัจจัยวัฒนธรรมองค์กรและประสิทธิภาพการควบคุมภายในที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย และ (3) เพื่อทดสอบประสิทธิภาพการควบคุมภายในที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือการวิจัย ซึ่งเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารและหัวหน้างานที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับงานบัญชีของสถาบันการศึกษาอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย จำนวน 62 ตัวอย่าง ได้รับแบบสอบถามกลับมาจำนวน 58 ตัวอย่าง

ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัจจัยวัฒนธรรมองค์กรที่ ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการควบคุมภายในของสถาบันการศึกษาอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ ด้านวัฒนธรรมที่เน้นบทบาทอิสระเฉพาะตัวบุคคล และด้านวัฒนธรรมแบบผู้นำ
2. ปัจจัยวัฒนธรรมองค์กรและประสิทธิภาพในการควบคุมภายในที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานของสถาบันการศึกษาอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ ด้านวัฒนธรรมที่เน้นงาน ด้านวัฒนธรรมที่เน้นบทบาทอิสระเฉพาะตัวบุคคล และด้านวัฒนธรรมแบบผู้นำ ส่วนปัจจัย

¹ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน,
Email.arerut64@hotmail.com

Master's degree student Master of Accounting Program Faculty of Business Administration Rajamangala University of Technology Isan,

² ผศ.ดร. ประจำหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน

Asst. Prof. Dr. of Master of Accounting Program Faculty of Business Administration Rajamangala University of Technology Isan

วัฒนธรรมองค์กร ด้านวัฒนธรรมที่เน้นบทบาท ไม่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานของสถาบันการศึกษา
อุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย

3. ประสิทธิภาพในการควบคุมภายในส่งผลต่อผลการดำเนินงานของสถาบันการศึกษา
อุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ ด้านสภาพแวดล้อมภายในองค์กร ส่วน
ประสิทธิภาพในการควบคุมภายในด้านอื่นๆ ไม่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานของสถาบันการศึกษา
อุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย

คำสำคัญ : ประสิทธิภาพ, การควบคุมภายใน, สถาบันอุดมศึกษาเอกชน

Abstract

The aims of this study encompassed three key objectives: (1) To assess the impact of organizational culture factors on the efficiency of internal controls within private higher education institutions in Thailand. (2) To examine the combined influence of organizational culture factors and internal control efficiency on the overall performance of private higher education institutions in Thailand and (3) To gauge the effectiveness of internal controls in relation to the performance outcomes of private higher education institutions in Thailand. This research adopted a quantitative approach, employing a questionnaire as the primary research instrument. The questionnaire was administered to executives and supervisors engaged in accounting roles within private higher education institutes in Thailand, resulting in a total of 62 samples. Ultimately, 58 completed questionnaires were collected and considered for analysis.

The findings revealed that:

1. There is a statistically significant impact of organizational culture factors on the efficiency of internal control within private higher education institutions in Thailand. Notably, the cultural aspect that underscores the independent role of individuals and the leadership culture emerged as particularly influential.

2. Significant from a statistical standpoint is the influence of organizational culture factors and the efficiency of internal controls on the performance of private higher education institutions in Thailand. Noteworthy among these factors is the work-oriented culture, which places emphasis on individual roles and the leadership culture.

However, the culture based on role-specific attributes does not exhibit a significant impact on the performance of private higher education institutions in Thailand.

3. The efficiency of internal control holds statistical significance in its impact on the performance of private higher education institutions in Thailand. However, in regard to the efficiency of internal control in other domains, it does not exert an influence on the performance of private higher education institutions in Thailand.

Keywords: Effectiveness, Internal Control, Private Higher Education Institutions

บทนำ

การศึกษาในประเทศไทยเป็นการศึกษาที่จัดโดยกระทรวงศึกษาธิการของประเทศไทย และสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สป.อว.) โดยภาครัฐจะเข้ามาดูแลโดยตรง และเปิดโอกาสให้เอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการศึกษาตั้งแต่ระดับปฐมวัยจนถึงอุดมศึกษา ซึ่งได้ถูกกำหนดโดยรัฐให้มีการจัดการศึกษาอบรม และสนับสนุนให้เอกชนจัดการศึกษาเพื่อให้เกิดความรู้คู่คุณธรรม มีกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาแห่งชาติ ปรับปรุงการศึกษาให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม สร้างเสริมความรู้และปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข สนับสนุนการค้นคว้าวิจัยในศิลปวิทยาการเร่งรัดการศึกษาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาประเทศ พัฒนาคู อาจารย์ และส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปวัฒนธรรมของชาติรวมทั้งในการจัดการศึกษาของรัฐและเอกชนที่กฎหมายบัญญัติ และให้ความคุ้มครองจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เพื่อเป็นกฎหมายแม่บทในการบริหารและการจัดการ และมีการปรับเปลี่ยนบทบาทต่าง ๆ ให้มีความสมัยใหม่ขึ้น โดยมีองค์กรหลักที่เป็นคณะบุคคลในรูปสภา หรือคณะกรรมการจำนวน 4 องค์กร ได้แก่ สภาการศึกษา คณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการอาชีวศึกษา และคณะกรรมการการอุดมศึกษา ปัจจุบันคือ สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สป.อว.) เพื่อพิจารณาให้ความเห็นหรือให้คำแนะนำแก่รัฐมนตรี หรือคณะรัฐมนตรี และมีอำนาจหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนด (สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม, 2565)

ปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กรมักจะเชื่อมโยงกับพฤติกรรมองค์กรกระบวนการทำงานในองค์กร หรือความเป็นผู้นำในองค์กร จะเห็นได้ว่าวัฒนธรรมมีได้หมายรวมถึงทุก ๆ อย่างที่เกิดขึ้นในองค์กรในอดีตมีการแปลความหมายของคำว่าวัฒนธรรมออกมาอย่างมากมายขึ้นอยู่กับมุมมองของแต่ละบุคคลว่าจะมองในรูปแบบใด ซึ่งเป็นสิ่งสะท้อนให้เห็นถึงค่านิยม ความเชื่อ ที่ได้ยึดถือและปฏิบัติสืบต่อกันมาจนกลายเป็นนิสัยและความเคยชิน จนกลายเป็นขนบธรรมเนียมประเพณีวิถีปฏิบัติกัน

ภายในองค์กร วัฒนธรรมองค์กรนั้น ไม่สามารถสร้างขึ้นมาด้วยการบังคับได้แต่จะต้องเกิดจากความสมัครใจ เพื่อให้เกิดแรงผลักดันให้สมาชิกในองค์กรหรือพนักงานเกิดความอยากที่จะมีส่วนร่วม โดยหวังว่าจะสามารถทำให้ตนเองบรรลุเป้าหมาย จนสามารถทำให้องค์กรประสบความสำเร็จ

การควบคุมภายในเป็นกลไกและเครื่องมือที่สำคัญในการบริหารงานภายในองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน ทั้งที่มีขนาดเล็กไปจนถึงขนาดใหญ่ การควบคุมภายในจะช่วยควบคุมและลดความเสี่ยงในองค์กรให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ซึ่งทำให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์ขององค์กร การควบคุมภายในที่ดีควรครอบคลุมงานในทุกๆ ด้านและสามารถสะท้อนภาพให้เห็นว่าองค์กรมีการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลหรือไม่การควบคุมภายในที่ไม่ครอบคลุมงานในทุกด้านอาจเป็นช่องทางให้เกิดความเสียหายภายในองค์กร และส่งผลให้การดำเนินงานไม่ประสบผลสำเร็จ

ดังนั้นในแต่ละสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาเอกชน จึงต้องมีระบบการควบคุมภายในเป็นกลไกที่สำคัญและเป็นเครื่องมือในการบริหารงานของผู้บริหารเอกชนเป็น กระบวนการที่ช่วยเสริมสร้างความมีประสิทธิภาพในการดำเนินงานให้หน่วยงานบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ การควบคุมภายในจึงต้องมีการพัฒนาอยู่เสมอเพราะนอกจากจะช่วยให้หน่วยงานมีระบบการควบคุมภายในที่ดีแล้วยังเป็นการส่งเสริมให้เกิดการบริหารกิจการองค์กรที่ดีอีกด้วย ในปี 2013 (พ.ศ.2556) คณะกรรมการร่วมของสถาบันวิชาชีพ 5 สถาบันในสหรัฐอเมริกาซึ่งเรียกว่า Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO) (เป็นคณะกรรมการร่วมของสถาบันวิชาชีพ 5 แห่ง ได้แก่ สถาบันผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งสหรัฐอเมริกา (AICPA) สถาบันผู้ตรวจสอบภายในสากล (Institute of Internal Auditors via IIA) สถาบันผู้บริหารการเงิน (Financial Executives Institute หรือ FEI) สมาคมนักบัญชีแห่งสหรัฐอเมริกา (American Accounting Association หรือ AAA) และสถาบันนักบัญชีเพื่อบริการ (Institute of Management Accountants หรือ IMA) ได้กำหนดกรอบแนวคิดการควบคุมภายใน (COSO 2013) ที่ปรับปรุงมาจากแนวคิดพื้นฐานเดิมของ COSO ปี 1992 สำหรับใช้เป็นแนวทางการควบคุมภายในขององค์กรและเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมของธุรกิจในปัจจุบันการควบคุมภายในดังกล่าวประกอบด้วย 5 องค์ประกอบและมีรายละเอียดในแต่ละองค์ประกอบมีความชัดเจนมากขึ้นจากการแบ่งหมวดหมู่หลักการ (Principle) เป็น 17 หลักการเพื่อให้องค์กรมีรายละเอียดข้อมูลมากพอที่จะนำไปประยุกต์ใช้ได้ง่ายมากขึ้นโดยหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนได้มีการนำแนวคิดการควบคุมภายใน (COSO 2013) มาใช้ในการออกแบบระบบควบคุมภายในและติดตามผลการปฏิบัติตามระบบการควบคุมภายในขององค์กรเพื่อให้เกิดความมั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่าการปฏิบัติงานจะบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กรที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการควบคุมภายในที่นำไปสู่ผลการดำเนินงานตามหลัก Balanced Scorecard มาใช้

ในการศึกษาถึงผลการดำเนินงานที่มีความหลากหลายมุมมอง ประการสำคัญจะยังคงคำนึงถึงมุมมองของการวัดผลทางการเงิน (financial measures) อยู่เหมือนเดิม แต่ผลลัพธ์ทางการเงินที่เกิดขึ้นจะบอกถึงสิ่งที่เกิดขึ้นกับองค์กรในช่วงที่ผ่านมา บอกถึงเรื่องราวของความสามารถกับอายุของสถาบันการศึกษาอุดมศึกษาเอกชน แต่ยังไม่ได้อธิบายถึงความสำเร็จขององค์กร ที่จะมีต่อผู้ลงทุนที่จะมาลงทุนระยะยาวโดยการซื้อหุ้นของบริษัท และความสัมพันธ์ของลูกค้า (customer relationships) แต่อย่างไรก็ตาม จะเห็นได้ว่าการวัดผลทางการเงินด้านเดียวไม่เพียงพอ แต่อย่างไรก็ตามมันก็ใช้เป็นแนวทางและการตีค่าของผลการประกอบการขององค์กร ใช้เป็นข้อมูลที่จะเพิ่มมูลค่าขององค์กรในอนาคตและสร้างแนวทางสำหรับ ลูกค้า (customers) ผู้ขายวัตถุดิบหรือสินค้า (suppliers) ลูกจ้าง (employees) การปฏิบัติงาน (processes) เทคโนโลยี (technology) และ การคิดค้นนวัตกรรมใหม่ๆ จึงได้นำหลักการของ Balance Scorecard (BSC) ที่นำไปสู่การเป็นเครื่องมือเชิงระบบสำหรับการวางแผนและบริหารยุทธศาสตร์ (Strategic Planning) ยืนยันหนักแน่นว่า ความสมดุล (Balance) ในการพัฒนาองค์กรนั้น สามารถวัด และประเมินได้จากการมองผ่านมุมมองของระบบการวัดและประเมินผลใน 4 ด้านหลัก คือ มุมมองด้านการเงิน (Financial Perspective; F) มุมมองด้านลูกค้า (Customer Perspective; C) มุมมองด้านการดำเนินการภายใน (Internal Perspective; I) มุมมองด้านการเรียนรู้และการพัฒนา (Learning and Growth; L) ดังนั้น BSC จึงเป็นเสมือนเครื่องมือหรือกลไกในการวางแผนและบริหารกลยุทธ์ที่มีการกำหนดมุมมองทั้ง 4 ด้าน เพื่อให้เกิดความสมดุลในการพัฒนาองค์กร จนบรรลุแผนกลยุทธ์ที่ได้วางไว้ในที่สุด ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้สร้างคำถามการวิจัยไว้ว่า ประสิทธิภาพของการควบคุมภายในมีความสัมพันธ์อย่างไรกับผลการดำเนินงานของสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย และปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กรส่งผลอย่างไรต่อการควบคุมภายในที่ทำให้ผลการดำเนินงานของสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อทดสอบปัจจัยวัฒนธรรมองค์กรที่มีผลต่อประสิทธิภาพการควบคุมภายในของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย
2. เพื่อทดสอบปัจจัยวัฒนธรรมองค์กรและประสิทธิภาพการควบคุมภายในที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย
3. เพื่อทดสอบประสิทธิภาพการควบคุมภายในที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย

สมมติฐานการวิจัย

1. ปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กรที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการควบคุมภายในของสถาบันการศึกษาอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย
2. ประสิทธิภาพในการควบคุมภายในส่งผลต่อผลการดำเนินงานของสถาบันการศึกษาอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตเนื้อหา

ในการศึกษาครั้งนี้จะมุ่งเน้นศึกษาถึง ประสิทธิภาพของการควบคุมภายในที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย ที่นำหลักการควบคุมภายในตามกรอบ COSO 2013 มาใช้ในการประเมิน โดยมีปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กรเป็นองค์ประกอบที่ส่งผลไปถึงการควบคุมภายใน และผลการดำเนินงานตามหลักการวัดและประเมินผลองค์กรด้วย Balance Scorecard (BSC)

ขอบเขตประชากร

ประชากร (Population) คือ ผู้บริหารระดับหัวหน้างาน หรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับงานบัญชีของสถาบันการศึกษาอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย ซึ่งมีจำนวน 73 แห่ง (ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร, 2565) โดยแบ่งออกเป็น มหาวิทยาลัยเอกชน 42 แห่ง สถาบันเอกชน 12 แห่ง และวิทยาลัยเอกชน 19 แห่ง

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย หรือพนักงานบัญชีที่มีความเกี่ยวข้องกับประเด็นที่ศึกษา ซึ่งมีจำนวน 73 แห่ง (ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร, 2565) โดยแบ่งออกเป็น มหาวิทยาลัยเอกชน 42 แห่ง สถาบันเอกชน 12 แห่ง และวิทยาลัยเอกชน 19 แห่ง

กลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรการคำนวณของ Taro Yamane (Yamane, 1973) จากประชากรผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย หรือพนักงานบัญชีที่มีความเกี่ยวข้องกับประเด็นที่ศึกษา จำนวน 73 แห่ง ซึ่งกำหนดระดับความเชื่อมั่นในการเลือกขนาดกลุ่มตัวอย่าง 95% และกำหนดระดับความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ไม่เกิน 5% หรือที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ผู้วิจัยจึงได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ที่จำนวน 62 ตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

แบบสอบถามเกี่ยวกับ ประสิทธิภาพการควบคุมภายในที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย เป็นการนำปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กร และหลักการควบคุมภายในตามแนวคิด COSO 2013 มาใช้ในการประเมินที่ส่งผลไปถึงการดำเนินงานตามหลักการวัดและประเมินผลองค์กรด้วย Balance Scorecard (BSC) โดยผู้วิจัยได้สร้างขึ้นจากการศึกษาเอกสารแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องให้ครอบคลุมเนื้อหาตามวัตถุประสงค์ โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับวัฒนธรรมองค์กร

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการควบคุมภายใน

ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการดำเนินงานขององค์กร

การหาคุณภาพของเครื่องมือ

1. ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือให้มีความเที่ยงตรงตามเนื้อหา พิจารณาความเหมาะสมในด้านการใช้ภาษา การสื่อความหมายของข้อความ เพื่อตรวจสอบหาความถูกต้อง ความตรงตามเนื้อหาของคำถามแต่ละข้อให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ของการวิจัย โดยค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) ในแต่ละข้อ ค่า IOC มีค่า 0.86 ซึ่งไม่ต่ำกว่า 0.50 ถือว่ามีค่าความเที่ยงตรงตามเนื้อหา ความครอบคลุมของข้อความคำถาม ความเหมาะสมของปริมาณข้อความคำถาม ความชัดเจนของภาษา และรูปแบบความสอดคล้องระหว่างข้อความคำถามและวัตถุประสงค์ที่ต้องการวัด รวมทั้งข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงข้อความคำถามเพื่อดำเนินการขั้นต่อไป (บุญใจ ศรีสถิตยัณราภรณ์, 2556)

2. การวิเคราะห์ความเชื่อมั่น (Reliability) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดสอบก่อนใช้จริง (Try-out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะคล้ายประชากร คือ ผู้ทำบัญชีที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวนทั้งหมด 30 ชุด นำมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้วยวิธีหาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แอลฟา (α -coefficient) โดยวิธีของ Cronbach (Cronbach's alpha coefficient) โดยได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับร้อยละ 0.93

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ข้อมูลปฐมภูมิ คือ ข้อมูลจากแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพการควบคุมภายในที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย เป็นการนำปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กร และหลักการควบคุมภายในตามแนวคิด COSO 2013 มาใช้ในการประเมินที่ส่งผลไปถึงการดำเนินงานตามหลักการวัดและประเมินผลองค์กรด้วย Balance Scorecard (BSC) ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ผู้วิจัยเตรียมแบบสอบถามบรรจุใส่ซอง และนำส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน จำนวน 73 แห่ง โดยวิธีสุ่มตามสัดส่วนในแต่ละประเภทของสถาบัน

ขั้นตอนที่ 2 ผู้วิจัยได้ทำการติดตามแบบสอบถามกลับมา ในครั้งที่ 1 โดยกลับไปยังสถานที่เดิมตามขั้นตอนที่ 1

ขั้นตอนที่ 3 ผู้วิจัยได้ทำการติดตามแบบสอบถามกลับมา ในครั้งที่ 2 โดยกลับไปยังสถานที่เดิมตามขั้นตอนที่ 1 ซึ่งได้รับแบบสอบถามกลับมา ทั้งสิ้น 58 ตัวอย่าง

ขั้นตอนที่ 4 เมื่อได้รับแบบสอบถามกลับมายังผู้วิจัยแล้ว จึงนำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมมาลงตารางรหัส และรวบรวมเพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

2. ข้อมูลทุติยภูมิ โดยการศึกษาค้นคว้า และรวบรวมจากตำรา เอกสาร หนังสือ วารสาร สิ่งพิมพ์ และเอกสารงานวิจัยต่างๆ

ขั้นตอนที่ 1 รวบรวมข้อมูลทุติยภูมิเพื่อทบทวนวรรณกรรมและสร้างแบบสอบถาม

ขั้นตอนที่ 2 แจกแบบสอบถามให้แก่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาตามจำนวนที่กำหนด

ขั้นตอนที่ 3 เก็บรวบรวมแบบสอบถามและตรวจสอบความถูกต้อง ความครบถ้วนของแบบสอบถามในเบื้องต้น

ขั้นตอนที่ 4 นำแบบสอบถามที่ได้มาลงรหัสและวิเคราะห์ผลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติ

ขั้นตอนที่ 5 ประมวลผลข้อมูลและสรุปผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

2. วิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพการควบคุมภายในที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย ใช้สถิติค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3. การพยากรณ์ตัวแปรประสิทธิภาพการควบคุมภายในที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย โดยการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression Analysis)

4. การทดสอบสมมติฐาน การวิเคราะห์การทดสอบสมมติฐานทั้ง 3 สมมติฐาน เป็นการวิจัยด้วยสถิติการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาตัวแปรตาม และตัวแปรอิสระมากกว่า 1 ตัว ซึ่งเป็นการศึกษาความสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปรว่ามีความสัมพันธ์กันหรือไม่ ถ้ามีความสัมพันธ์กันจะมีระดับความสัมพันธ์มากน้อยเพียงใด และความสัมพันธ์นั้นเป็นไปในทิศทางเดียวกันหรือไม่

5. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรโดยใช้สถิติสหสัมพันธ์ (Correlation Analysis) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามและตัวแปรอิสระแต่ละตัวว่ามีความสัมพันธ์มากหรือน้อยเพียงใด และมีความสัมพันธ์ในทิศทางใด โดยดูจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficients) ควรมีค่าไม่เกิน 0.8 หรือไม่ควรมี Multicollinearity

ผลการวิจัย

1. การศึกษาถึงความคิดเห็นเกี่ยวกับวัฒนธรรมองค์กร

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับวัฒนธรรมองค์กร

วัฒนธรรมองค์กร	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปลผล
ด้านวัฒนธรรมที่เน้นบทบาท	4.15	.750	มาก
ด้านวัฒนธรรมที่เน้นงาน	3.91	.795	มาก
ด้านวัฒนธรรมที่เน้นบทบาทอิสระเฉพาะตัวบุคคล	3.72	.902	มาก
ด้านวัฒนธรรมแบบผู้นำ	3.87	.801	มาก
รวม	3.91	.826	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ความคิดเห็นของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย เรื่อง วัฒนธรรมองค์กร ในภาพรวมอยู่ในระดับที่เห็นด้วยมาก โดยมีค่าเฉลี่ยที่ 3.91 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานที่ .826 ซึ่งในองค์ประกอบย่อยนั้นมีระดับที่เห็นด้วยมากที่สุด 4 ด้านได้แก่ ด้านวัฒนธรรมที่เน้นบทบาท ค่าเฉลี่ย 4.15 รองลงมา ด้านวัฒนธรรมที่เน้นงาน ค่าเฉลี่ย 3.91 ด้านวัฒนธรรมแบบผู้นำ ค่าเฉลี่ย 3.87 และด้านวัฒนธรรมที่เน้นบทบาทอิสระเฉพาะตัวบุคคล ค่าเฉลี่ย 3.72 ตามลำดับ

2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการควบคุมภายใน

จากตารางที่ 2 พบว่า ความคิดเห็นของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย เรื่อง ประสิทธิภาพการควบคุมภายใน ในภาพรวมอยู่ในระดับที่เห็นด้วยมาก โดยมีค่าเฉลี่ยที่ 3.93 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน .731 ซึ่งในองค์ประกอบย่อยทั้ง 5 ด้านมีระดับที่เห็นด้วยมากที่สุดหมด ได้แก่ ด้านสภาพแวดล้อมภายในองค์กร มีค่าเฉลี่ย 4.04 รองลงมา ด้านการประเมินความเสี่ยง มีค่าเฉลี่ย 3.95 ด้านการติดตามและประเมินผล มีค่าเฉลี่ย 3.92 ด้านกิจกรรมควบคุม มีค่าเฉลี่ย 3.89 และ ด้านข้อมูลสารสนเทศและการสื่อสาร มีค่าเฉลี่ย 3.85 ตามลำดับ

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการควบคุมภายใน

ประสิทธิภาพการควบคุมภายใน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปลผล
ด้านสภาพแวดล้อมภายในองค์กร	4.04	.731	มาก
ด้านการประเมินความเสี่ยง	3.95	.723	มาก
ด้านกิจกรรมควบคุม	3.89	.703	มาก
ด้านข้อมูลสารสนเทศและการสื่อสาร	3.85	.955	มาก
ด้านการติดตามและประเมินผล	3.92	.811	มาก
รวม	3.93	.808	มาก

3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการดำเนินงานขององค์กร

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการดำเนินงานขององค์กร

ผลการดำเนินงานขององค์กร	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปลผล
มุมมองด้านการเงิน	3.96	.805	มาก
มุมมองด้านลูกค้า	3.84	.845	มาก
มุมมองด้านการดำเนินงานภายใน	3.82	.911	มาก
มุมมองด้านการเรียนรู้และพัฒนา	3.86	.798	มาก
รวม	3.87	.832	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่า ความคิดเห็นของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย เรื่องผลการดำเนินงานขององค์กร ในภาพรวมอยู่ในระดับที่เห็นด้วยมาก โดยมีค่าเฉลี่ยที่ 3.87 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานที่ .832 ซึ่งในองค์ประกอบย่อยทั้ง 4 ด้านมีระดับความคิดเห็นที่เห็นด้วยมากทั้งหมด ได้แก่ มุมมองด้านการเงิน มีค่าเฉลี่ย 3.96 รองลงมามุมมองด้านการเรียนรู้และพัฒนา มีค่าเฉลี่ย 3.86 มุมมองด้านลูกค้า มีค่าเฉลี่ย 3.84 และมุมมองด้านการดำเนินงานภายใน มีค่าเฉลี่ย 3.82 ตามลำดับ

4. ผลการทดสอบสมมติฐาน

1. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยวัฒนธรรมองค์กรที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการควบคุมภายในของสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย พบว่าปัจจัยวัฒนธรรมองค์กรที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการควบคุมภายในของสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ ด้านวัฒนธรรมที่เน้นบทบาทอิสระเฉพาะตัวบุคคล (C3) และด้านวัฒนธรรม

แบบผู้นำ (C4) ส่วนปัจจัยวัฒนธรรมองค์กรอื่นๆ ไม่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการควบคุมภายในของสถาบันการศึกษาอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2. ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพในการควบคุมภายในส่งผลต่อผลการดำเนินงานของสถาบันการศึกษาอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย พบว่า ประสิทธิภาพในการควบคุมภายในส่งผลต่อผลการดำเนินงานของสถาบันการศึกษาอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ ด้านสภาพแวดล้อมภายในองค์กร (CS1) ส่วนประสิทธิภาพในการควบคุมภายในด้านอื่นๆ ไม่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานของสถาบันการศึกษาอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยวัฒนธรรมองค์กรที่ ส่งผลต่อผลการดำเนินงานของสถาบันการศึกษาอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย พบว่าปัจจัยวัฒนธรรมองค์กรที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการควบคุมภายในของสถาบันการศึกษาอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ ด้านวัฒนธรรมที่เน้นงาน (C2) ด้านวัฒนธรรมที่เน้นบทบาทอิสระเฉพาะตัวบุคคล (C3) และด้านวัฒนธรรมแบบผู้นำ (C4) ส่วนปัจจัยวัฒนธรรมองค์กร ด้านวัฒนธรรมที่เน้นบทบาท ไม่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานของสถาบันการศึกษาอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยเพื่อทดสอบการเป็นตัวแปรคั่นกลางของประสิทธิภาพในการควบคุมภายในระหว่างปัจจัยวัฒนธรรมองค์กรกับผลการดำเนินงานของสถาบันการศึกษาอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย ผลปรากฏว่า ประสิทธิภาพการควบคุมภายในมีอิทธิพลทางตรงกับผลการดำเนินงานของสถาบันการศึกษาอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาอิทธิพลของปัจจัยวัฒนธรรมองค์กรที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานของสถาบันการศึกษาอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จากแนวคิดของพีทเซอร์และเฮย์ส (Preacher & Hayes, 2008) กล่าวว่า ถ้าเส้นอิทธิพลทั้งสองเส้นมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่า ตัวแปรคั่นกลางนั้นเป็นตัวแปรคั่นกลางระหว่าง ตัวแปรอิสระ (X) กับตัวแปรตาม (Y) ดังนั้นจากข้อมูลในข้างต้น ตัวแปรประสิทธิภาพในการควบคุมภายในเป็นตัวแปรคั่นกลางระหว่างปัจจัยวัฒนธรรมองค์กรกับผลการดำเนินงานของสถาบันการศึกษาอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาเกี่ยวกับวัฒนธรรมองค์กรของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทยมีความสำคัญในด้านวัฒนธรรมที่เน้นบทบาทชัดเจนที่สุด ซึ่งจะสอดคล้องกับรูปแบบวัฒนธรรมตามวิถีชีวิตและพฤติกรรมซึ่งสอดคล้องกับคุณลักษณะต่างๆของเทพเจ้ากรีกโบราณของแฮนด์ดี (Handy, 1995) ซึ่งวัฒนธรรมที่เน้นบทบาทนั้นจะเกี่ยวข้องกับบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบที่กำหนดไว้เป็นลายลักษณ์อักษร มีลักษณะที่ขอบด้วยเหตุผลทางวิทยาศาสตร์ โครงสร้างขององค์กรกำหนดไว้ชัดเจนตามลำดับขั้นของการบริหารที่ลดหลั่นกันไป และมีกฎระเบียบข้อบังคับของการปฏิบัติงานไว้อย่าง

ชัดเจนทั่วองค์กร ซึ่งเป็นวัฒนธรรมทั่วไปในหน่วยงานภาคเอกชนนิยมใช้กัน รองลงมาคือวัฒนธรรมที่เน้นงาน ซึ่งมีความคิดเห็นไปในแนวทางเดียวกับ พรรัตน์ รัตนศิริวงศ์ (2562) ที่หมายรวมถึงการทำงานร่วมกันเป็นทีม สนับสนุนและส่งเสริมให้สมาชิกแต่ละคนพัฒนาและใช้ความรู้ ความสามารถอย่างเต็มที่ เพื่อผลงานและการพัฒนาที่มีการริเริ่มใหม่อยู่เสมอ งานที่ปฏิบัติกันเป็นทีมจะถูกจัดเป็นโครงการ โดยไม่ยึดติดกับโครงสร้างองค์กรเหมาะกับหน่วยงานที่ต้องเร่งรีบพัฒนาปรับปรุง โดยเฉพาะในสภาวะที่ต้องแข่งขัน

ส่วนผลการศึกษาด้านประสิทธิภาพการควบคุมภายในของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทยนั้นองค์ประกอบที่มีความสำคัญที่สุดจะเป็นประสิทธิภาพการควบคุมภายในด้านสภาพแวดล้อมภายในองค์กร ซึ่งจะสอดคล้องกับ Uwadiae, O. (2015) และ Al-Zarqa, M.A. (2021) ที่ได้ให้ความสำคัญกับประสิทธิภาพการควบคุมภายในด้านสภาพแวดล้อมภายในองค์กร เนื่องมาจากการสร้างความตระหนัก (Control Consciousness) และบรรยากาศของการควบคุมในหน่วยงานให้บุคลากรในหน่วยงาน เกิดจิตสำนึกที่ดีในการปฏิบัติงานตามความรับผิดชอบโดยเน้นการสร้างบรรยากาศโดยผู้บริหารระดับสูง (Tone at the Top) การควบคุมด้านนี้แบ่งเป็นการควบคุมโดยสร้างจิตสำนึกและคุณภาพ (Soft Controls) ที่มองเห็นไม่ได้ เช่น ความซื่อสัตย์ ความโปร่งใส การมีผู้นำดี ความมีจริยธรรม เป็นต้น และการควบคุมโดยกำหนดโครงสร้าง นโยบาย และระเบียบวิธีปฏิบัติ (Hard Control) ที่เป็นหลักมองเห็นได้ สภาพแวดล้อมที่ดี คือ สภาพแวดล้อมที่ทำให้บุคลากรมีความรับผิดชอบและเข้าใจขอบเขตของอำนาจหน้าที่ของตนเอง และบุคลากรดังกล่าวจะต้องมีความรู้ ความสามารถ และทักษะที่จำเป็นต้องใช้ในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเพียงพอ

ผลการวิจัยด้านผลการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทยจะเห็นได้ชัดเจนว่าสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทยนั้นให้ความสำคัญกับผลการดำเนินงานในมุมมองด้านการเงิน ซึ่งมีความคิดเห็นว่า การเงินคือสิ่งที่สะท้อนผลการดำเนินงานทั้งรูปแบบที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน จะสอดคล้องกับ Alamgir, M. (2007) ที่มีมุมมองด้านการเงินที่ส่งผลต่อการดำเนินงานในกิจการและยังเป็นการสร้างความเชื่อถือได้ในด้านการเงินอีกด้วย

ในส่วนของประสิทธิภาพการควบคุมภายในที่ ส่งผลต่อผลการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทยจากผลการศึกษาค้นพบว่าประสิทธิภาพการควบคุมภายในมีอิทธิพลทางตรงกับผลการดำเนินงานของสถาบันการศึกษามหาวิทยาลัยเอกชนในประเทศไทย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิติกรณ จันทรสิริยะศักดิ์ และคณะ (2562) ที่การควบคุมภายในด้านการบัญชีที่ดี ด้านสภาพแวดล้อมของการควบคุม ด้านประเมินความเสี่ยง และด้านกิจกรรมการควบคุม มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จในการดำเนินงาน เกิดประสิทธิภาพสูงสุดกับองค์กร

ปัจจัยวัฒนธรรมองค์กรที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการควบคุมภายในของสถาบันการศึกษาอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ ด้านวัฒนธรรมที่เน้นบทบาทอิสระ

เฉพาะตัวบุคคล และด้านวัฒนธรรมแบบผู้นำ ซึ่งจะสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศุภสี นัยศิริ (2561) ที่ได้ทำการศึกษาไว้เช่นกัน วัฒนธรรมองค์กรด้านวัฒนธรรมที่เน้นบทบาท วัฒนธรรมองค์กรด้านวัฒนธรรมที่เน้นบทบาทอิสระเฉพาะตัวบุคคล และวัฒนธรรมองค์กรด้านวัฒนธรรมแบบเป็นผู้นำ ส่งผลต่อประสิทธิภาพการควบคุมภายในของสถาบันอุดมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาในประเทศไทย นอกจากนี้ ปัจจัยวัฒนธรรมองค์กรยังส่งผลทางตรงกับผลการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นวรัตน์ เพชรพรหม (2562) ที่ได้แสดงให้เห็นถึงการมีวัฒนธรรมองค์กรที่ครบถ้วนจะส่งผลให้เกิดการปฏิบัติงานที่ดี และนำไปสู่ผลการดำเนินงานขององค์กรที่มีประสิทธิภาพด้วย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยที่แสดงถึงปัจจัยวัฒนธรรมองค์กรที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการควบคุมภายใน ใน 2 ด้านหลักๆ คือ ด้านวัฒนธรรมที่เน้นบทบาทอิสระเฉพาะตัวบุคคล และด้านวัฒนธรรมแบบผู้นำ ดังนั้นควรนำหลักการนี้ไปใช้ในการส่งเสริม พัฒนา ต่อยอด ให้นำไปสู่ผลการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพขององค์กรต่อไป

1.2 ประสิทธิภาพในการควบคุมภายในส่งผลต่อผลการดำเนินงานของสถาบันการศึกษา อุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย เกิดจากการที่องค์กรนั้นให้ความสำคัญต่อการควบคุมสภาพแวดล้อมภายในองค์กร ดังนั้นควรมีการส่งเสริมและสร้างเป็นแผนงานที่ชัดเจนเพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและส่งผลดีต่อผลการดำเนินงานต่อไป

1.3 องค์กรควรมีการกำหนดรูปแบบทางด้านวัฒนธรรมองค์กร ประสิทธิภาพในการควบคุมภายใน และผลการดำเนินงาน ให้ชัดเจนและตรงกับบริบทขององค์กร เพื่อจะได้ขับเคลื่อนองค์กรให้เป็นไปอย่างสมบูรณ์ได้

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 นักวิชาการ นักวิจัย และผู้สนใจทำการศึกษาเกี่ยวกับ ปัจจัยวัฒนธรรมองค์กร ประสิทธิภาพในการควบคุมภายใน และผลการดำเนินงานองค์กร ควรทำการศึกษาปัจจัยอื่นที่อาจจะมีส่วนเกี่ยวข้อง เช่น ปัจจัยด้านพฤติกรรมพนักงาน ปัจจัยกระตุ้นที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงาน เป็นต้น

2.2 สร้างมาตรฐานการวัดประสิทธิภาพในการควบคุมภายในที่ชัดเจน และเป็นแนวทางในการสร้างผลการดำเนินงานที่ดีมากยิ่งขึ้น ๆ ขึ้นไป

2.3 ควรมีการศึกษาในแง่มุมของภาครัฐบาล และนำมาเปรียบเทียบกับส่วนที่แตกต่างกัน และจุดร่วมกัน เพื่อก่อให้เกิดการดำเนินการร่วมกันของภาครัฐและเอกชน ให้เป็นต้นแบบที่ดีให้กับองค์กรสายงานอื่น ๆ ต่อไป

2.4 เพิ่มวิธีวิทยาอื่น ๆ กับกลุ่มตัวอย่างที่หลากหลายมากขึ้นให้เกิดข้อมูลที่ครอบคลุมจริง ๆ ในประเด็นที่ศึกษาเพิ่มเติมอันเป็นประโยชน์ขององค์กรต่อไป

บรรณานุกรม

- นวรรตน์ เพชรพรหม. (2562). **วัฒนธรรมองค์กรและคุณภาพชีวิตในการทำงานที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงาน บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด**. การศึกษาค้นคว้าอิสระ.บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- นิติกรณ์ จันทรสิริยะศักดิ์, นุชรี พิทักษ์, มณีวรรณ ศรีปาน, พยุงศรี ดีโคตร และ วนิดา ณ ลำพูน. (2562). ผลกระทบของการควบคุมภายในด้านการบัญชีที่ดีที่มีต่อความสำเร็จในการดำเนินงานทางการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดหนองบัวลำภู. **วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง**, 8(2).
- บุญใจ ศรีสถิตยน์รากร. (2556). **ภาวะผู้นำและกลยุทธ์การจัดการองค์การพยาบาลในศตวรรษที่ 21**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พรวรรตน์ รัตนศิริวงศ์. (2562). **แนวคิดวัฒนธรรมองค์กร ศูนย์บำบัดรักษายาเสพติดสงขลา**. เข้าถึงได้จาก : <https://www.sdte.go.th/upload/forum/think.doc>. (Retrieved 2565, กรกฎาคม 12).
- ศุภสี นัยศิริ. (2561). **ผลกระทบของวัฒนธรรมองค์กรที่มีผลต่อประสิทธิภาพการควบคุมภายในของสถาบันอุดมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาในประเทศไทย**. วิทยานิพนธ์หลักสูตรปรัชญามหาบัณฑิต. คณะบัญชี.มหาวิทยาลัยศรีปทุม กรุงเทพฯ
- ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร. (2565). **สถิติการศึกษา ประจำปีการศึกษา 2564**. เข้าถึงได้จาก : <https://bict.moe.go.th/สถิติการศึกษา-ประจำปี-2564/> (Retrieved 2565, พฤศจิกายน 13).
- สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม. (2565). **ประวัติสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม**. เข้าถึงได้จาก : <http://www.mua.go.th/ohec/history.html> (2565, 12 มกราคม)
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2565). **จำนวนสถิติสถาบันการศึกษาในประเทศไทย**. เข้าถึงได้จาก : <http://statbbi.nso.go.th/> (2565, 15 พฤษภาคม)
- Alamgir, M. (2007). **“Corporate governance: a risk perspective”**. Paper Presented at Conference on Corporate Governance and Reform: Paving the Way to Financial Stability and Development, Egyptian Banking Institute, Cairo.

- Al-Zarqa, M.A. (2021). **An Introduction to the General Theory of Obligations in Islamic Jurisprudence: A Thorough Formulation of the Theory's Texts**, (International Shariah Research Academy for Islamic Finance, Trans.), ISRA RMC, Kuala Lumpur.
- COSO. (2013). **"Internal control, integrated framework: executive summary"**, The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission, available at: <https://www.coso>.
- Handy, C. (1995). **Gods of management: The changing work of organizations**. New York: Oxford University
- Preacher, K. J., and Hayes, A. F. (2008). Asymptotic and Resampling Strategies for Assessing and Comparing Indirect Effects in Multiple Mediator Models. **Behavior Research Methods**, 40. 879-891.
- Uwadiae, O. (2015). **COSO – an approach to internal control framework**. Available at: <https://www2.deloitte.com/ng/en/pages/audit/articles/financial-reporting/coso-an-approach-to-internal-controlframework.html> (accessed 6 April 2022).
- Yamane, T. (1973). **Statistics an introduction analysis**. (2nd ed.). New York: Harper & Row.